

Препоръка № 130 (2007) на постоянния комитет на Бернската Конвенция, приета на 29 ноември 2007 по отношение на ветроенергийните паркове около Балчик и Калиакра и изграждането на други вятърни паркове по протежение на миграционния път Via Pontica (България)

Постоянният комитет на Конвенцията за опазване на европейската дива флора и фауна и природните местообитания, действайки съгласно чл. 14 на Конвенцията;

Вземайки под внимание целта на Конвенцията да опази дивата флора и фауна и природните местообитания;

Отбелязвайки че чл.1, ал.2 на Конвенцията призовава договарящите се страни да положат особени усилия за опазване на застрашените уязвимите видове, включително застрашените и уязвимите мигриращи видове;

Позовавайки се на чл. 3, ал.2 на Конвенцията „Всяка договаряща се страна, в нейните политики за планиране и развитие и в мерките срещу замърсяването, поема ангажимента да включва и опазването на дивата флора и фауна”;

Припомняйки, че чл. 2 на Конвенцията определя, че „Всяка договаряща страна взема съответните и необходимите законодателни и административни мерки за осигуряване запазването на природните местообитания на дивите видове от флората и фауната, особено на тези, които са изброени в приложения № I и II, както и да осигури запазването на застрашените от изчезване природни местообитания”;

Припомняйки, че чл. 4 на Конвенцията определя също така, че „Договарящите страни отчитат в своята политика за планиране и развитие изискванията за запазване на защитените райони, споменати в предходната точка, така че да се избегне или сведе до минимум всякакво влошаване на ситуацията в такива райони”;

Припомняйки, че чл. 4 на Конвенцията по-нататък определя, че „Договарящите страни се задължават да обръщат специално внимание на защитата на области, които са важни за мигриращите видове, изброени в приложения № II и III, и които имат подходящо разположение спрямо миграционните маршрути, като райони на зимуване, събиране, хранене, размножаване и смяна на перушината”;

Позовавайки се на другите постановления на Конвенцията относно защитата на местообитания и опазването на видове;

Припомняйки своята Препоръка № 117 (2005), приета на 1-ви декември 2005, относно плана за построяване на ветроенергиен парк близо до град Балчик и други планове за ветрогенератори на миграционния път Via Pontica (България);

Насочвайки внимание към своята Препоръка № 109 (2004) за ограничаване на неблагоприятните последици на ветрогенераторите върху дивия свят;

Позовавайки се на доклада на БърдЛайф Интернешънъл: „Ветрогенератори и Птици: анализ на ефекта на ветрогенераторите върху птиците и ръководство за критерии за екологична оценка и въпроси за избор на защитени места” [документ T-PVS/Inf (2003) 12];

Признавайки ценността вятърната енергия и други възобновими източници на енергия в борбата срещу промените в климата;

Приемайки ценността на Стратегическата Екологична Оценка/ОВОС и ръководната политика за предоставяйки сигурност за инвеститорите и индустрията, и опазване на околната среда, включително и биоразнообразието;

Признавайки важността на българското Черноморие като част от миграционния път Via Pontica с главно световно значения за птици, гнездящи в поне 17 европейски страни;

Бивайки наясно, че в тази зона има много ключови места с концентрация на мигриращи птици и че разполагането на ветрогенератори в тези места ще е особено проблематично;

Бивайки също така наясно, че първите разработки на ветроенергийни паркове по протежението на този бряг ще бъдат precedent за бъдещи такива разработки;

Позовавайки се на доклада на господин Екхарт Каукен (документ T-PVS/Files (2007) 27) относно ветрогенератори в Балчик и на Калиакра в България, предизвикал последващи срещи с българските власти и заинтересовани страни и посещение на местата, както и изразената загриженост, че рисковете за мигриращите и гнездуващите видове биха били значителни, особено пред вид екологичното значение на Via Pontica като международно признат коридор за миграция на дълги разстояния;

Отбелязвайки със загриженост, че доклада разкри, че решенията изглеждат са базирани на непълна или частична информация отразена в ОВОС, която омаловажава вероятните последствия от ветрогенераторите в най-важните за масовата миграция места, противно на резултатите от по-задълбочени орнитологически наблюдения през по-големи периоди;

Отбелязвайки също така със загриженост своите резултати относно значителните екологични проблеми, които развитието на ветроенергийни паркове на Балчик и Калиакра вероятно ще причини, имайки пред вид наличието на ценна степна растителност в повечето сегашни и бъдещи ветроенергийне локации, както и специфичната топографска и ландшафтна структура, включваща крайбрежни скали и голи степни плата, подходящи за прелетните реещи се птици;

Бивайки наясно, че информация от неправителствените организации и инвеститорите беше достъпна за разглеждане като част от анализа на този случай;

Акцентирайки върху нуждата, преди каквото и да е решение от процеса на Стратегическата екологична оценка и ОВОС да е взето, да се направят достатъчно точни и детайлни проучвания за избора на места за ветроенергийне паркове;

Имайки пред вид, че местата на Балчик и Калиакра са важни за прилагането на НАТУРА 2000 и Емералд;

Препоръчва на българското правителство да:

1. прегледа отново съответните решения, на местно, регионално и национално ниво, относно ветроенергийните централи и да предпази от изграждане на нови централи в района, освен ако ОВОС не се докаже, че те нямат значителен отрицателен ефект върху биоразнообразието, защитено от Конвенцията – докладите по ОВОС трябва да са по-точни и научно обосновани от представените досега и трябва да съдържат формулирани заключения, оценени от външни за екипа независими източници;
2. напълно да преразгледа разработването на одобрени проекти за ветроенергийни паркове в района на Балчик и Калиакра, разположени в или близо до местата, определени като орнитологично важни места (ОВМ) и специални защитени места;
3. изследва възможността за преместване на ветроенергийните проекти, които са вече в процес на изграждане, както и единичните ветрогенератори (строителството на които е възможно без ОВОС), за да се възстанови целостта на местата, определени като НАТУРА 2000, ОВМ, или места с друг режим на защита;
4. избере алтернативни места за бъдещи и все още неработещи турбини като се базира на подходящи данни (включително дългосрочно наблюдение на биоразнообразието) и оценки (например използващи многокритериен анализ); ключови места за птиците, потенциални специално защитени зони, ОВМ, коридори с интензивен прелет и места, които редовно се употребяват за нощуване от големи ята на видове като щъркели и зимуващи гъски, където трябва да се избягва изграждането на ветрогенератори;
5. оцени въздействието на сега работещите ветрогенератори;
6. извърши Стратегическа Екологична Оценка (ЕО) на програмата на България за вятърна енергия, като вземе пред вид възможните конфликти на продукцията на вятърна енергия в районите на най-интензивно придвижване на птици, в частност по Черноморието;
7. установи строг мораториум за бъдещи турбини и проекти за ветроенергийни паркове в черноморските райони на България докато докладите по Стратегическата ЕО и ОВОС, споменати в т. 1 и 6, не се изпълнят;

8. уважава нуждата от фокусиране върху избягването на външни въздействия, имащи отрицателни последици за местата с призната консервационна значимост;
9. вземе пред вид следните насоки по подобряване на ОВОС за бъдещи и все още неработещи генератори, включително и съгласно „Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове, проекти, програми и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони“:
 - по-нататъшно изследване и наблюдение на птиците, прилепите, други представители на фауната, растителност и ключови ландшафтно-екологични структури и процеси, влияещи на биоразнообразието, като при това е необходимо дългосрочно наблюдение на флората и фауната, преглед и проверка на всички данни, включително на тези от неправителствените организации, институтите и независимите учени;
 - прилагане на моделиране на противоречията от кумулативните последици от няколко ветроенергийни парка или генератора, разположени по местата с интензивен прелет, последвано от оценка на съответствието на местата, използвайки методите на многокритерийния анализ;
 - разработване на задължителни процедури за рецензия на пълнотата и качеството на разделите за биоразнообразие в ОВОС и заключенията им, преди извършването на административните и законови процедури;
10. разработи указания за подходящо планиране на изграждането на ветроенергийни паркове и/или отделни генератори, вземайки пред вид следните въпроси, за да се интегрират заплахите за опазване на биологичното разнообразие:
 - инициране на широк дебат за принципа на предпазливостта относно развитието на проекти във връзка с места с изключително ценно биоразнообразие;
 - вземане на мерки за премахването на турбините в случаите на недопустим сблъсък на птици, там където няма други алтернативи, това изисква съставянето на комплект от смекчаващи и компенсаторни мерки при възникване на загуби в биоразнообразието,
 - спомагане на увеличаването на възможностите за специфичен и независим контрол на екологичните последици на турбините (от гледна точка на опитен персонал, екипировка, законова база, взаимодействие с други институции и неправителствени организации, подходящи процедури и др.),
 - разглеждане и точно изследване на социалните въздействия на ветроенергийните паркове върху местното население и загубата на природа и пейзаж като важен източник за отдих и еко-туризъм.